

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

judecînd în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 06 ianuarie 1945, în cauza penală în privința lui:

Kolibabciuc Tatiana Martînovna,
născută în anul 1920, originară din s.
Nezavertailovca, r-nul Slobozia, RSSM, fără
antecedente penale;

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 06 ianuarie 1945, Kolibabciuc Tatiana a fost condamnată în baza art. 54-1 „a” Cod penal RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Kolibabciuc Tatiana a fost declarată vinovată și condamnată pentru faptul că locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano-române, în septembrie 1943 datorită faptului că cunoștea limba română, s-a încadrat benevol în serviciu la autoritățile de ocupație în calitate de traducător în jandarmeria română din s. Pavlovca, r-nul Razdeleansk, regiunea Odessa. A activat în această funcție timp de două luni, participînd la interogarea persoanelor arestate, pentru o recompensă de 100 mărci. În noiembrie 1943, inculpata a fost recrutată în calitate de agent secret al jandarmeriei române pentru a efectua activități de spionaj, avînd misiunea de a depista activității sovietici. Odată cu retragerea forțelor de ocupație, în martie 1944, inculpata a rămas în localitatea dată pentru a îndeplini în continuare misiuni de spionaj în favoarea serviciului de informații român.

3. La 25 mai 2016, Procurorul General Adjunct Igor Serbinov a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 06 ianuarie 1945 în privința lui Kolibabciuc Tatiana, încetarea procesului penal și reabilitarea acesteia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în cadrul anchetei cazului și examinării lui în ședința judiciară, nu a fost stabilit faptul că acțiunile inculpatei erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU;

- a fost încălcat dreptul inculpatei la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie, mai mult ca atât, la caz nu au fost audiați martori, iar sentința a fost pronunțată numai în baza declarațiilor inculpatei;

- condamnarea inculpatei pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Kolibabciuc Tatiana, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatei la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent

de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Kolibabciuc Tatiana pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano-române, în septembrie 1943 datorită faptului că cunoștea limba română, s-a încadrat benevol în serviciu la autoritățile de ocupație în calitate de traducător în jandarmeria română din s. Pavlovca, r-nul Razdeleansk, regiunea Odessa, a activat în această funcție timp de două luni, participând la interogarea persoanelor arestate, pentru o recompensă de 100 mărci, iar în noiembrie 1943 a fost recrutată în calitate de agent secret al jandarmeriei române pentru a efectua activități de spionaj, având misiunea de a depista activiștii sovietici și odată cu retragerea forțelor de ocupație, în martie 1944, inculpata a rămas în localitatea dată pentru a îndeplini în continuare misiuni de spionaj în favoarea serviciului de informații român, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Kolibabciuc Tatiana, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea ei.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 06 ianuarie 1945, în cauza penală în privința lui Kolibabciuc Tatiana, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acesteia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 14 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun